

sosíalurín

Nr. 12
Leygardagin
12. februar 1977
50. árgangur
Leysasøla 2,00 kr.

frælsi
javnaður
brøðralag

Fiskisamráðingar við Norra í næstum

Tað hevur skund at gera avtalur við felagsmarknaðin og Norra um sínámillum fiskirætti, sigur Atli Dam lögmaður

Í síðstu viku av februar mánaða verða samráðingar í Oslo millum landsstýrið og norsku stjórnina um sínámillum fiskirætti. Atli Dam, lögmaður sigur, at tað er umráðandi at fáa ein sáttmála og vónandi fáa vit loyvi til at veida somu nøgd av fiski innan fyrri norska 200 fjórðinga markid, sum vit hava gjørt higartil ella kanska eitt sindur meira.

Føroyingar hava hesi semastu árin veitt tosk og hýsu við Norðurnorra og sild, makrel og hvitingsbróður í norska partinum av Norðsjónum.

Við Norðurnorra fiskaðu føroyingar í fjór umleið 11.000 tons av toski og 1000 tons av hýsu. Í norska partinum av Norðsjónum er mest talan um idnaðarveidu. Tað hevur verið ymiskt ár frá ári, hvussu nógv føroyingar

hava veitt á hesi fiskileið. Men tað liggur um eini 10 til 20 % av samlaðu føroysku veiðuni í Norðsjónum.

Norðmenn reka vanligan garna- og linufiskiskap eftir upsa, longu og brosmu undir Føroyum. Teir veida millum 7 og 10.000 tons árliga. Tey seinastu tvey árin hava norðmenn eisini veitt nógv av svartkjafti. Í fjór fiskaðu teir 18.000 tons av svartkjafti

Russar og eysturtýskarar

Russarar og eysturtýskarar bóðu í fjór um loyvi at sleppa at veida í føroyskum sjógvi. Atli Dam sigur, at hvat eysturtýskararum viðvikur, so hava teir einki at lata aftur imóti. meðan kanska russarar kundu latið

nakað av toski afturfyrri nakað av svartkjafti og langasporli. Russarar hava ikki veitt so nógv undir Føroyum. Talan er um svartkjaft og langasporli. Eysturtýskarar hava eisini fiskað nakað av svartkjafti undir Føroyum, men her er heldur ikki talan um stórar nøgdir.

Sviar

Sviar hava biðið um loyvi at veida svartkjaft við tilsamans 8 skipum, sigur Atli Dam, men tað verður nokk politiskt trupult at geva teimum loyvi til eina so stóra veiðu. Teir hava sum kunnugt heldur einki at lata aftur imóti. Atli Dam sigur, at tað verður upp til landsstýri at umhugsast, um man kan loyva svium ein minni royndarfiski-

skap grundaðan á, at tað er eitt norrønt land. Eitt tilíkt mál skal síðani leggjast fyrri tingið til stóðutakan.

EF

Í december mánaða hevði landsstýrið samráðingar við felagsmarknaðin, har eitt felagsútkast varð gjørt um eina rammuvæltu um sínámillum fiskiskap. Ein tilílik ramma gevur í sær sjálvum ikki atgongd til fiskiskap. Men verður hon samtykt, skal eina ferð um árið samráðast um nøgdir, fiskasløg og leiðir.

— Tað hevur skund at gera fyribilsskipanir við felagsmarknaðin og Norra til 1. mars, tí tað gongur kassasáttmálin út, sigur Atli Dam.

Fjarleiðirnar

Um fiskiskapin á fjarleiðum sigur Atli Dam, at her vita vit, hvat vit hava í hesum árinum. Tað eru umleið 5.800 tons av toski, nokur hundrad tons av svartkalva, tað av hemara, sum vit kunnu veida og nakað av rækjum kanadisku megin Dávídssundið. Annars er framvegis møguleiki fyrri toskaveiðu undir Grønlandi. Eisini við Eysturgrønland eru ávisir møguleikar at veida tosk, kongafisk, svartkalva og kanska nakað av rækjum.

Atli Dam, lögmaður fer til Oslo um einar 14 dagar

Útlitið ikki ringt

Um umstøðurnar hjá føroysku fiskivinnuni nú fiskimarkid er flutt út, Atli Dam, at tað er ilt at siga nakað vist, men tað velst sjálvsagt um úrslitini av samráðingunum við onnur lond. — Eg meti, at tað er møguleiki at fáa eitt sindur á øllum hesum leiðum, og við at veida tað, sum vit kunnu fáa og við at útbýggja møguleikarnar her heima, so skuldi grundarlagið ikki verið verri enn tað er í løtuni, og sum kunnugt var 1976 eitt metár, hóast allar avmarkingarnar, sigur Atli Dam, lögmaður.

Vit eiga at brúka svartkjaftin til handilsvørur

Latið aðrar endiliga fáa svartkjaft, um vit bert kunnu fáa okkurt annað aftur fyrri, segði Birgir Danielsen á einum tíðindafundi hósdagin. Hann helt ikki, at føroyingar eiga at leggja stóran dent á at veida svartkjaft.

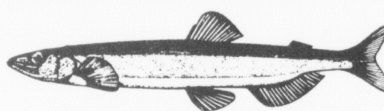
Eg siggi onga vón við svartkjaftinum sum matvør. Tað krevur eitt stórt og dýrt framleiðslutól at arbeiða svartkjaftin

til mannaføði, tí eiga vit heldur at brúka hann sum handilsvørur, meðan hann svimur. Eg haldi, at vit hava vunnið nógv í einum býtihandli við Ísland, har vit sleppa at veida 25.000 tons av lodnu undir Íslandi, meðan Íslendingar sleppa at fiska 25.000 tons av svartkjafti hjá okkum, segði Birgir Danielsen.

Framhald á síðu 8

Frá tíðindafundinum við Birgir Danielsen, fiskasolustjóra

Lodna (Malotus villosus)

Svartkjaftur (Micromesistius poutassou)

Marknaðurin fyrri rækjur góður

Marknaðurin fyrri rækjur er góður í løtuni, sigur Birgir Danielsen, fiskasolustjóri. — Vit eru mitt í bestu rækjutiðini, sum byrjar beint fyrri jól og heldur fram til 1. mai. Fiskiskapurin hevur verið ójavnur, men kortini góður sum heild. Góðskan er somuleiðis góð, og útboðið er sum tað skal vera. Birgir Danielsen roknar við, at prisurin á rækjum gongur upp. Dagsins prisur á rækjum er úr 10,25 krónum fyrri kilo upp í 11,50 krónur.

Fiskasolustjórin heldur ikki, at vit í framtíðini kunnu gera rækjurnar til ein stórri part av okkara fiskaværuútflutningi enn tætt eru í dag — tvs. umleið 16 prosent. Føroyingar veiddu í fjór

umleið 11.000 tons av rækjum til eitt samlað útflutningsvirði upp á umleið 80 milliónir krónur. Sammeta vit við hini fiskasløgini, sum føroyingar veida, so vóru toskurin og hýsan umleið 48 prosent av samlaða útflutningsvirðinum.

Framleiða lidnar vørur

— Eg meti fleksibilitetin (líðilighetina) at hava serliga stórán týðning fyrri fiskivinnu okkara, sigur Birgir Danielsen og visir samstundis á vandan við at verða ónógv bundin av einum ella tveimum fiskasløgum og ávisum fiskileiðum. Fyri einans fáum árum síðani veiddu føroy-

ingar einans tosk, og 85 prosent av hesi veiðu stavaði frá Grønlandi. Tá var eingin fleksibilitet innan fiskivinnuna, men eg haldi, at stóðan í dag er væl betri, sigur fiskasolustjórin. — Orsøkin er tann, at vit leggja stórri og stórri dent á at framleiða marknaðarlidnar vørur. Hetta kann avgjørt hjálpa uppá fleksibilitetin, ikki minst tí at prisurin fyrri marknaðarlidnar vørur er meira tryggur.

Av teimum 409 milliónunum, sum Føroya Fiskasøla útflutti fyrri í fjór, vóru 343 milliónir fyrri lidnar vørur, tað er umleið 84 prosent, og fyrri hálvliðnar vørur fekk fiskasølan 66 milliónir, ella 16 prosent av samlaða útflutningsvirðinum.